Cena 100.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 2.000.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 2.200.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową .... 2.500.000 Mk.
Zagranicą ...... 6.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 100.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI, Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 20 (7649) Czwartek, dnia 24 Stycznia 1924 r Rok XXXII

TELEGRAMY.

Odezwa rządu do społeczeństwa.

WARSZAWA, 23.1 (Tel. wł.) Jak się dowiadujemy, p. premjer Grabski wniósł na posiedzenie Rady Ministrów pod dyskusję projekt odezwy do społeczeństwa, w związku z przeżywanym momentem sanacyjnym. Odezwa ta podkreśla na wstępie fakt, dobiegania akcji o stabilizacji waluty do kresu. Zapowiada na początek lutego rb. absolutne zaprzestanie emisji na potrzeby skarbu, oraz zapowiada utworzenie Banku Emisyjnego w najbliższych tygodniach, poczem ludność znękana dotychczasowym stanem walutowym otrzymać ma do rąk pieniądz zdrowy. W tem momencie sanacyjnym Rząd wzywa do współdziałania najszersze warstwy społeczeństwa, każdą w zakresie swych możności, zapowiada oddanie kierownictwa poszczególnych działów sanacji (Bank Emisyjny, oszczędności budżetowe itd.) w ręce wybitnych przedstawicieli społeczeństwa, którzy wykazali żywsze zainteresowanie się akcją sanacyjną i gotowość współdziałania z rządem. Odezwa wzywa społeczeństwo do lojalnego wypełnienia obowiązku wobec państwa, w celu wspólnego dokonania ostatniego wysiłku, który ma ostatecznie a w oparciu o własne tylko siły wydźwignąć Polskę z kryzysu skarbowo-walutowego i gospodarczego

Donośne uchwały Rady Ministrów.

WARSZAWA, 23.1. Dowiadujemy się, że na Radzie Ministrów 21 bm. zapadły jeszcze następujące uchwały:

1) Upoważnienie ministra pracy i opieki społecznej do przedstawienia jego projektu ustawy ubezpieczenia na wypadek bezrobocia w redakcji, przyjętej przez komisję ochrony pracy szeregiem poprawek, sprawa pokrycia kosztów akcji ubezpieczeniowej będzie przedmiotem specjalnych narad ministra skarbu z ministrem pracy i opieki społecznej, przyczem główny nacisk położony będzie na składki pracodawców i robotników. Sprawa zabezpieczenia robotników od mogącego grozić w związku z akcją sanacyjną w przemyśle bezrobocia stanowi szczególny przedmiot troski p. premjera.

2) Zapewnienie współudziału kontroli państwowej w pracach nad wykonaniem budżetu na r. 1924.

3) Dalsza realizacja akcji oszczędnościowej drogą ustanowienia w poszczególnych ministerstwach nadzwyczajnych organów komisarza oszczędnościowego, celem ścisłego przeprowadzenia zamierzeń rządowych w tej dziedzinie, w porozumieniu z poszczególnymi ministrami.

4) Ustanowienie rady opieki społecznej, jako organu doradczego i opinjodawczego przy ministerstwie pracy i op. społ. w składzie następującym: po jednym przedstawicielu samorządów wojewódzkich tymczasem mianowanych przez wojewodę, po przedstawicielu rad miejskich: Lwowa, Łodzi, Poznania, Wilna i Warszawy, z 5 przedstawicieli sejmików powiatowych, powołanych do dokonania wyborów przez ministra pracy i opieka społecznej, wyznaczonych przez tego ministra, który sam będzie przewodniczył radzie. Zakres działalności opracowuje projekt ustaw i rozporządzeń z zakresu opieki społecznej i opinjowanie zamierzeń administracyjnych z akcji ubezpieczeniowej.

5) Uchwalenie nowego projektu nowego statutu organizacji ministerstwa sprawiedliwości, która składać się ma w przyszłości z trzech departamentów: 1) ustaw, 2) administracyjny, 3) karny, dalej organów wykonawczych, naczelnego prokuratora, oraz komisji kodyfikacyjnej, administracji dziennika ustaw i administracji dziennika rozporządzeń ministerjum sprawiedliwości. Rzeczone departamenty dzielą się: 1) departament a) prawa krarnego, b) prawa cywilnego, c) prawa międzynarodowego, 2) departament a) administracyjnego, osobowego, 3) departament: wydział administracji więźniów, b. karny, c. pracy więźniów.

6. Uchwalenie wniosku ministra skarbu o wewnętrznej pożyczce dolarowej i waloryzacji kredytów.

Statut Banku Poiskiego został zatwierdzony.

WARSZAWA, 23.1. Tymczasowy komitet organizacyjny Banku Polskiego zwołał dn. 21 stycznia przedpołudniem do PKKP. zebranie przedstawicieli sfer gospodarczych celem poinformowania ich o sprawach związanych z powstaniem Banku Polskiego. Prezes tymczas. komitetu p sen. Karpiński zakomunikował na wstępie, iż statut Banku Polskiego został już w dniu wczorajszym podpisany przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Ukaże się przeto w jednym z najbliższych numerów Dziennika Ustaw, Komitet organizacyjny powołany na podstawie tego statutu, ustali w najbliższych dniach warunki zapisów na akcje i ogłosi prospekt, podający warunki do publicznej wiadomości i nawołujący do subskrypcji akcji Banku, którego powstanie ma zapewnić społeczeństwu zdrowy obieg pieniężny Jako symbol pozwalający liczyć się poważnie z powstaniem Banku Polskiego nadmienić należy, że P. Prezydent Rzeczypospolitej, zapisał się jako pierwszy na listę akcjonarjuszy Banku Polskiego subskrybując 25 akcji i podkreślając tem samem znaczenie, jakie powstanie Banku Polskiego posiada dla rozwoju gospodarczego i finansowego całego Państwa.

Gabinet Baldwina upadł.

LONDYN 23.1 Gabinet Baldwina wypadł w głosowaniu 328 przeciwko 256 głosom.

Nowe wyjaśnienia min. pracy.

WARSZAWA, 23.1. Na skutek napływających zapytań pod adresem ministerstwa pracy i opieki społ., ministerstwo wyjaśnia dodatkowo, że projekt ustawy o obowiązkowem stosowaniu wskaźnika zmian kosztów utrzymania do regulacji płac zarobkowych, przewiduje warunek, uchylający moc postanowień ustawy w tych wypadkach, w których płace zarobkowe zwaloryzowane przekraczają wysokość płac zarobkowych tej samej kategorji pracownika w czerwcu 1914 roku.

W stosunku do tego warunku obie izby, sejm i senat, w zasadzie zajęły jednakowe stanowisko pozostawiając go w ustawie.

Pozatem poprawka senacka przewiduje możność zawierania dobrowolnych umów zbiorowych, opartych na stałej jednostce obliczeniowej.

Mianowanie generalnego dyrektora Poczt i Telegrafów.

WARSZAWA, 23.1 (Tel. wł.) P. minister przemysłu i handlu wniósł na Radę Ministrów wniosek na mianowanie p. Moszczyńskiego generalnym dyrektorem Poczt i Telegrafów w III stopniu służbowym.

Obowiązywać będzie kurs urzędowy franka złotego.

WARSZAWA, 23.1. Na mocy otrzymanych od Sejmu pełnomocnictw, przedłoży rząd temi dniami do podpisu Prezydentowi Rzeczypospolitej rozporządzenia o złotym polskim, jako o mierniku wartości. Złoty będzie mógł być używany przy określaniu cen, zobowiązań, spłat itd. Rozporządzenie wprowadza stały sposób obliczania złotego, którego to sposobu dotychczas prawnie nie ustalono i stosowano dowolnie bądź kurs 5-procentowych bonów bądź kurs kuponu pożyczki złotej, bądź kurs giełdowy franka szwajcarskiego bądź wreszcie kurs urzędowy lub giełdowy franka złotego. Odtąd obowiązywać będzie kurs urzędowy franka złotego, tylko w dobrowolnych umowach dopuszcza się kurs giełdowy tegoż franka.

Falsyfikaty 10-miljonówek.

LWOW, 23.1. W ostatnich dniach pojawiły się w obiegu na Wołyniu liczne falsyfikaty 10 miljonówek. Nowa szajka, grasująca na terenie Wołynia, dostała się już w ręce policji. Falsyfikaty były puszczane w obieg w Łucku i jego najbliższej okolicy.

Groźba braku cukru

WARSZAWA, 23.1 (Tel. wł.). Ze sfer zaopatrywujących miasta i zrzeszenia spółdzielcze dowiadujemy się, że zapasy cukru będące w rozsprzedaży detalicznej są na wyczerpaniu. W razie dalszego niedostarczania cukru przez Warszawski Oddział „Banku Cukrownictwa“ w Poznaniu grozi zupełny brak cukru. Racje cukrowe,

zamówiono przez magistrat dla ludności stolicy jeszcze w październiku i listopadzie r. ub., które przed świętami Bożego Nar. winny być dowiezione jeszcze nie nadeszły. Wobec takiego stanu rzeczy wywóz cukru zagranicę w znacznych ilościach wywołuje w wymienionych sferach słuszne rozgoryczenie.

Stabilizacja cen mąki i mięsa

WARSZAWA, 23.1 (Tel. wł.). Informują nas że jeśli tylko warunki atmosferyczne będą sprzyjały, to ceny na mąkę, a więc i na chleb pozostaną w każdym razie w ciągu b. tygodnia bez zmiany. Równocześnie na targu mięsnym zauważono w dalszym ciągu stabilizację cen. Podaż towaru również jest znaczna.

Wstrzymanie druku banknotów.

BYDGOSZCZ, 23.1 (Tel. wł.). Jedna z największych drukarń, która dotychczas dzień i noc drukowała banknoty do Pol. Kasy Krajowej, wskutek wstrzymania druku banknotów, wymówiła pracę od 1 lutego 28 maszynistom.

W przededniu reformy waluty.

Reforma waluty zbliża się chyżymi krokami ku realizacji. Konferencja, która odbyła się w ministerstwie skarbu, ustaliła zarówno fakt, że wykonanie reformy w możliwie najbliższym czasie zostało postanowione przez rząd, jako też idące w tym samym kierunku opinje rzeczoznawców. Zdecydowana część ustaliło sama zasada reformy, lecz konieczność wykonania jej w rychłym terminie. Niemniej wszakże okres przejściowy musi być poświęcony różnym środkom przygotowawczym, aby reforma wyłoniła się już z samego życia.

Nad wskazaną w tej mierze procedurą rozwinęła się dyskusja wśród uczestników konferencji. Były tu zrazu stronnicy dwuch metod. Jedni wychodzili z założenia, że w okresie przejściowym, który nas jeszcze oddziela od reformy konieczne są środki, dążące do ustabilizowania marki, do naprawy obiegu przez rozszerzenie operacji bonami złotymi i innymi znakami kredytowymi, opartymi na stosownych połączeniach i brzmiący mi w walucie złotej oraz do tego, aby skarb, niezależnie od wpływów podatkowych posiadał na wszelki wypadek sukurs w innych zasobach, co właśnie zawierałoby już się w bonach złotych, w bonach podatkowych itp.. Oczywiście pierwszym warunkiem owych środków obronnych powinno być zaprzestanie druku marki na cele kredytu państwowego. Ustabilizowałoby to kurs, ale wymagałoby również, aby istnia ła bezwzględna pewność, że skarb zabezpieczy sobie bezdeficytowość.

Inni wywodzili, że okres przejściowy powinien być jaknajkrótszy, wolny od skomplikowanych zarządzeń i że powinien prowadzić wprost do banku emisyjnego oraz do nowej waluty. Ostatecznie dyskusja stwierdziła, że różne przejściowe środki są konieczne, ale muszą one zmierzać do przyspieszonej realizacji głównego celu.

Należy uprzytomnić sobie, że zarówno ważny jest pospiech działania, aby conajrychlej dobiedz do mety waluty prawidłowej jak także jej ubezpieczenie zarządzeniami przygotowawczemi, aby reforma nietylko odbyła się bez wstrząśnień, lecz by pozyskała bezwzględne gwarancje zupełnego powodzenia. Jedno i drugie zaś uwarunkowane jest zapewnieniem skarbowi samowystarczalnych środków płatniczych, a społeczeństwu względnej przynajmniej sanacji stosunków pieniężnych już w fazie przejściowej. Wyjaśniono wprawdzie w dyskusji, że waloryzacja podatków i podatek majątkowy usunie deficyt budżetowy, ale nie da się przewidzieć, czy w pewnych momentach skarb przemijająco nie byłby zaskoczony brakiem zasobów. Tedy na takie chwile musi on rozporządzać aparatem płatniczym, pochodzącym z operacji kredytowych.. Zamknięcie maszyn drukarskich winno bezwarunkowo nastąpić przed wprowadzeniem w życie nowej waluty, iżby z jednej strony upewnić społeczeństwo, że rząd może istnieć bez kredytu walutowego, co zaufanie wzmocni do nowego pieniądza, a z drugiej strony, by przez ustabilizowanie marki ustalić już właściwą relację wymienną na przyszłe znaki złotowe.

Póki istnieją wstrząsy kursu, póki możliwe są takie fałowania ku zniżce, jakich świadkami byliśmy w zeszłym tygodniu, póki panikarstwo i opanowanie niedomagań, druzgocących strukturę społeczną. Albowiem wśród paniki i lewo gi reforma mogłaby mieć pozory jakiegoś próbnego tylko prowizorjum.

Sytuacja obecna, mimo widoków zwalczenia deficytu (czego dowodem jest, że wykaz P. K. K. P. z pierwszej dekady stycznia uwydatnił zmniejszenie się długu skarbu), jest tak jeszcze nieopanowana, że, choćby przejście do nowej waluty miało nastąpić za 2 czy 3 miesiące, to sytuacja sama przez się podrywa równowagę społeczną. Owóż i wobec tego i ze względu na przyszłość, która powinna być wolną od wstrząsów, wskazane są środki lecznicze w okresie przejściowym.

Wszak żyjemy już w fazie wielowalutowości, po części uprawnionej, po części nielegalnej. Fakt waloryzacji wprowadził dwuwalutowość, bo utrzymał marki, jako środek płatniczy, a jako miernik do podatków zaprowadził jednostkę złotą, za czem poszły przewartościowania cen towarów. Niezależnie od tego, waluty obce, wysokocenne dewizy, są miernikami i środkami płatniczymi w handlu, w bankowości itp. Natomiast warstwy pracujące i bez mała cały stan średni musi się głównie posiłkować topniejącemi markami. Nadto kredyt jest zdewastowany, co podcina zwłaszcza średnie i drobne przemysły. Taka dezorganizacja stosunków musi być o ile możności, usunięta, zanim wejdziemy na drogę dobrej waluty, której podstawy spoczywają nietylko na realnych poręczeniach lecz tak samo na psychologicznych momentach. Chaos w stosunkach nie sprzyjałby zasadniczej i gruntownej reformie.

Praktyka wskazała już jakie techniczne zabiegi mogą w bardzo krótkim czasie uprzątnąć główne niedomagania. Oczywiście pierwszym warunkiem jest zrównoważenie budżetu i zerwanie z emisjami na potrzeby skarbu. Gdybyśmy zdobyli fundusze sanacyjne, oparte na większej pożyczce zagranicznej byłby to zabieg najskuteczniejszy i najszybszy. Ale to, jak wiadomo, jest wyłączone. Skarb musi sobie radzić samopomocą. Dlatego właśnie owa samopomoc trzeba tak ubezpieczyć, aby prócz zwaloryzowanych dochodów podatkowych istniały rezerwy w postaci bonów złotych lub podobnych obligacji. Środki te zaś stanowiłyby nietylko niezbędne dla skarbu gwarancje, lecz równocześnie zasiliłyby możność skorzystania szerokiej publiczności z narzędzi waloryzacyjnych. Zarazem otwarcie rachunków bieżących w bankach w formie kredytów pod bezpieczeństwo dewiz oraz wogóle kredytów dewizowych otworzyłoby drogę normalnym operacjom kredytowym i upraw niłoby owę prowizoryczną wielowalutowość, która dotychczas ma jeszcze w licznych wypadkach cechy kontrabandy.

Ważnym zarazem środkiem przygotowawczym byłoby przekazanie odrazu przez skarb na rzecz PKKP. pewnej części zasobów kruszcowych, jako podkładu dla przyszłego banku emisyjnego i jako funduszu, pokrywającego emmę marek, która przy realizacji reformy walutowej będzie musiała być wykupioną. W ten sposób stworzonoby już fakt dokonany, unaoczniający społeczeństwu, że marki posiadają realne pokrycie (w granicach obecnego kursu).

Te i podobne zagadnienia rozświetlono sobie na konferencji skarbowej, która sama przez się była ważnym krokiem naprzód w sprawie reformy walutowej. Całość tej sprawy została pogłębiona. Ostatecznie wytknięto dwa zasadnicze punkty: 1) że reforma musi być dokonaną w szybkiem tempie i 2) że jednak trzeba z czasu przejściowego skorzystać, aby środki przygotowawcze ułatwiły reformę i uczyniły ją pod każdym względem dojrzałą.

St. A. KEMPNER.

STRASZNE OCZY.

44) (Powieść z francuskiego)

Spodziewam się w ten sposób, przez wprowadzenie hypotez, ugruntować prawdę i uspokoić umysły.

„Praca moja zaczęła się od pierwszych wyjaśnień pana Wiktoryna Beaugranda.. Zebrałem wszystkie jego słowa. Zanalizowałem wszystkie jego wrażenia. Ogarnąłem wszystko to, co powiedział Noel Dorgeroux. Poddałem szczegółowemu rozbiorowi wszystkie jego doświadczenia. A wszystko to, dokładnie rozważone i zbadane, złożyło się na to, że nie przyszedłem na pierwsze przedstawienie w Meudonie z rękami w kieszeniach, jako zwolennik senzacji i ciekawy tajemnicy, ale z dojrzałym, przemyślanym planem i z kilkoma narzędziami pracy, umyślnie wybranemi i ukrytemi pod ubraniem, jak również u kilku moich przyjaciół, którzy ofiarowali mi swoje usługi.

A więc najpierw cały aparat fotograficzny.

Było to trudne. Pan Teodor Massagnac bał się i nie pozwolił przynosić żadnych aparatów fotograficznych. Mimo to spróbowałem. Musiałem. Trzeba było dać definitywną odpowiedź na pierwsze pytanie, które można by nazwać pytaniem przedwstępnem. Czy zjawiska w Meudon polegają na indywidualnych czy zbiorowych sugestjach, nie istniejących w rzeczywistości poza tymi, którzy im ulegają? Czy też posiadają realną i rzeczywistą podstawę? Odpowiedź na to można by otrzymać przez stwierdzenie podobieństwa wrażeń u wszystkich obecnych Podając jednak obecnie jeden bezpośredni dowód, który uważam za niezbity. Komora fotograficzna nie jest mózgiem, w którym powstają obrazy samorzutnie, lub tworzą się halucynacje z wewnętrznych przyczyn. Jest to świadek prawdomówny i niezawodny. Otóż świadek ten przemówił. Wrażliwa płyta chwyta rzeczywistość zjawisk. Chowam do dyspozycji Akademji siedm klisz, otrzymanych w ten sposób ze zdjęć z ekranu, z których dwie, przedstawiające pożar katedry w Reims, są przedziwnie wyraźne.

W ten sposób osiągnąłem pierwszy punkt: ekran jest siedliskiem promieniowania świetlnego.

W tym samym czasie, w którym zdobyłem dowody owego promieniowania, udało mi się sprawdzić je za pomocą środków, których używa nauk fizyka. Niestety, nie mogłem przeprowadzić tak licznych i dokładnych doświadczeń, jak to zamierzałem. Utrudnia mi to oddalenie muru, położenie miejsc i skąpe światło, płyną ce z ekranu. Mimo to, dzięki spektroskopowi i polarymetrowi, stwierdziłem, że światło to nie nie jest widocznie różne od naturalnego światła wydzielanego przez ciało białe.

Bardziej jednak namacalne dowody, do których przywiązywałem większą wagę, udało mi się uzyskać przez zbadanie ekranu zapomocą obracającego się zwierciadła. Wiadomo, że kiedy patrzymy na zwyczajne obrazy kinematograficzne, odbijające się w obracającem się szybko lustrze, następujące po sobie fotografje oddzielają się i dają w lustrze obrazy oddzielne. Podobny rezultat, ale mniej wyraźny, można osiągnąć w ten sposób, iż odwraca się szybko głowę, przez co następujące po sobie fotografje podają w różnych punktach siatkówki. Konieczne więc było zastosowanie tej metody analizy do żywych fotografji, ukazujących się w Meudon. W ten sposób zdołałem stwierdzić stanowczo, że fotografje te dają się dzielić, jak zwyczajne fotografje kinematograficzne, na odrębne obrazy, ale z większą szybkością, gdyż zanotowałem przeciętnie dwadzieścia osiem obrazów na sekundę. Po drugie obrazy te nie pojawiają się w odstępach regularnych. Dostrzegamy kolejność obrazów, raz przyspieszoną, raz powolną i ośmieliłbym się twierdzić, że ów zmienny rytm pozostaje w związku z niezwykłem wrażeniem wypukłości, jakie odnieśli wszyscy widzowie w Meudon.

Doświadczenia te doprowadziły mnie do pewności w naukowem znaczeniu i skierowały moje badania w określonym kierunku: zjawiska w Meudon są prawdziwymi obrazami kinematograficznymi, rzucanymi na ekran i oglądanymi przez widzów w zwyczajny sposób. Ale gdzie jest aparat, który rzuca obrazy? I w jaki sposób działa? I tu powstaje największa trudność, gdyż nie został odkryty dotąd żaden ślad aparatu, nawet żaden znak istnienia jakiegoś aparatu.

Czyż można przypuścić, jak to uczyniłem, że obrazy powstają wewnątrz ekranu i są rzucane zapomocą podziemnego aparatu, który trudno sobie wyobrazić? Zapewne, hypoteza taka zadowoliłaby bardziej nasze umysły, gdyż wizje wydawałyby się nam zwyczajną sztuczką. Słusznie jednak najpierw pan Wiktoryn Beaugrand, a później sama publiczność, wykluczyli możliwość tej hypotezy.

Wizje noszą charakter czegoś autentycznego i niespodziewanego, co zwraca uwagę wszystkich bez wyjątku. Po drugie, specjaliści w sztuczkach kinematograficznych zapytani, oświadczają otwarcie, że wiedza ich jest niewystarczająca a technika niedoskonała.

(D. C. N.)

Podatek majątkowy.

Płatnicy podatku majątkowego muszą do dnia 31 stycznia wypełnić deklaracje odnośnie do posiadanego majątku.

Osoby prywatne wypełniają deklarację „E“ dotyczącą urządzenia mieszkania i posiadanych kosztowności.

Wartość tych rzeczy, jak wiadomo, podana być ma w markach polskich podług stanu z dnia 1 lipca 1923. Z tego wynika, że wszystkie przedmioty wartościowe nabyte po tym terminie nie muszą być w deklaracji uwzględnione.

Ustawa postanawia, by wartość przyjmowana była we frankach złotych i mnożona przez 20000., a otrzymana suma wstawiana jako markowa. W ten sam sposób oblicza się długi ciążące na tych przedmiotach i zmniejszające ich wartość.

Mylnem jest mniemanie, że w deklaracji „E“ wyliczyć należy wszystkie szczegóły umeblowania jak nap. dywany, meble, obrazy itp.

Ustawa rozróżnia tylko trzy rodzaje urządzenia mieszkania i pięć rodzaji pokoju. A mianowicie: urządzenie luksusowe, bogate i średnie. Pokoje zaś: salon, gabinet, sypialnie jadalnie i kuchnię. Wszystkie, albo duże, albo średnie, albo małe.

Każdy z tych pokoi w odnośnej kategorji mieszkań ma z góry określoną swą wartość w markach według stanu z 1 lipca 1923 r.

I tak salon duży w mieszkaniu luksusowem oszacowany jest na 200 miljonów, średni na 240, a mały na 200 miljonów.

Salon w mieszkaniu „bogatem“ duży 150, średni 120, mały 100 miljonów. W mieszkaniu średniem duży 80, średni 60, mały 50 milj.

Gabinety w luksusowem mieszkaniu: duży 200, średni 150, mały 120 miljonów. W „bogatem“ duży 100, średni 80, mały 60 miljonów. średniem: duży 50, średni 40, mały 30 miljonów.

Sypialnie: W luksusowem duża 100, średnia 75, mała 60. W „bogatem“ duża 50, średnia 40, mała 30.. W średniem: duża 25, średnia 20, mała 15 miljonów.

Jadalnia: W luksusowem duża 80 średnia 60, mała 50. W „bogatem“ duża 30, średnia 12, mała 10 milj.

Kuchnie: W luksusowem duża 40, średnia 30, mała 25, w „bogatem“ duża 20, średnia 15 mała 12, w średniem: duża 10, średnia 8, mała 5 miljonów.

Z tego wynika, że ktoś kto ma np. 3 pokoje z kuchnią i mieszka średnio winien deklarować

Gabinet np. mały 30 miljonów, jadalnia średniej wielkości 12 milj., sypialnia np. duża 25 miljonów i kuchnia np. mała 5 miljonów. Razem 72 milj.. czyli, licząc frank po 20 tys. — 3600 frank. Podatkowi więc nie podlega, gdyż urządzenie mieszkania wolne jest od podatku, jeżeli nie przekracza w swej wartości 5 tysięcy franków.

W mieszkaniach wielkich pokoje gościnne mebluje się jako sypialnie, buduary jako gabinety; poczekalnie również itp. Rozróżnić trzeba tylko czy mieszkanie jest luksusowe, bogate, czy średnie i czy pokoje są duże, średnie, czy małe i podług powyższych cyfr obliczyć ich wartość.

Mieszkania 3 pokojowe z reguły nie podpadają pod opodatkowanie, chyba gdy są luksusowo urządzone, a ubikacje duże.

Kosztowności i inne przedmioty nie należące do umeblowania jak np. pianina, fortepiany, kryształy, dzieła sztuki szacuje się we frankach i przelicza po kursie 20 tys. na marki lub w rublach złotych, licząc 1 rubel równy 3 frankom.

Deklarację ttak wypełnioną należy osobiście złożyć za potwierdzeniem magistratu.

Jak należy obliczyć podatek majątkowy od nieruchomości miejskich w Kaliszu.

W dopełnieniu naszego artykułu w sprawie płacenia podatku majątkowego, obecnie zastosujemy normy przewidziane przez Rozporz. Min. Skarbu dla przykładu do Kalisza. Przedewszystkiem domy budujące się nowowybudowane nie płacą podatku majątkowego.

Następnie ponieważ m. Kalisz ma mniej niż 50 tysięcy ludności cena pojedyńczych ubikacji przedstawia się jak następuje:

W domu do 5 ubikacji cena 1 wynosi 15 milj., do 10—14 m. do 20—13.5 m., do 30 — 13 m., do 50 — 12 5 m., do 100—12 m. ponad 100 — 11 i pół miljona.

Należy zatem cenę jednej ubikacji pomnożyć przez ich liczbę i otrzymamy zasadniczy szacunek domu. Od powyższego szacunku są opusty zależnie od ulicy od 10 proc. do 40 proc. i zmniejszenia stosownie do wykończenia i stopnia konserwacji od 15 — 25 proc.

Budynki przeznaczone w całości na cele przemysłowe i handlowe podlegają trzykrotnie większemu oszacowaniu.

Pozwolimy sobie dla przykładu oszacować trzy nieruchomości w Kaliszu po 25 ubikacji, znajdujące się: pierwsza na ul. Wrocławskiej, druga na ulicy Niecałej i trzecia na ul. Widok.

	Na ul. Wrocławskiej,	Niecałej,	Widok.
25 ubikacji po 13 mil.	323 m.	325 m.	325 m.
Opust z powodu położ.	0.	81.25	113.75
Pozostaje	325	243.75	211.25
Opust z powodu zwycz. wykończenia domu 25%	81.25	60.75	53
Pozostaje	243.75	183.	158.25
Opust z powodu średn. utrzymania domu 20%	48.75	36.	31.25
Ostateczna wartość	195. m.	147. m.	127. m.
czyli franków złotych	8750	7350	6350

KRONIKA.

— OSTATECZNY WYNIK WYBORÓW DO RADY MIEJSKIEJ.

Radni: 1) Solnik Henryk, lekarz-dentysta. 2) Wołkowicz Abram, hafciarz, 3) Chlebosz Walentty, kierown. koop. robotn., 4) Michalski, prof., 5) Engelhardt Piotr-Wacław, adwokat, 6) Kwiatkowski Władysław, krawiec, 7) Koszutski Bronisław, doktór medyc., 8) Spirydowicz Michał, hafciarz, 9) Stradomski Stanisław, kierown. zw. robotn. roln., 10) Dąbrowski Franciszek, ślusarz, 11) Wilczyński Piotr-Paweł, prof., 12) Bukowiński Bronisław, właśc. nier., 13) Pacholski Stanisław, dyrekt. gimn., 14) Czarniecki Jan blacharz, 15) Strzyżewski Zygmunt, adwokat, 16) Ciesiak Tomasz, robotnik, 17) Michalski Jan, inż., 18) Pajzderski Sylwester, inż., 19) Paszkowski Edward, sekret. S. Okr., 20) Otrębska Aniela, naucz., 21) Poradowski Stanisław, inż., 22) ks. Osadnik Bronisław, prefekt, 23) Glauternik Jakób, prac. handl., 24) Brušnicki Feliks, notarjusz, 25) Libszyc Chashel, nadrabin, 26) Dancyger Leon, kupiec, 27) Heber Josef, prac. handl., 28) Wieruszewski Hersz vel Herman, przeds. budowl., 29) Sztorch Izaak, introligator 30) Ader Izaak, przemysłowiec, 31) Buki Abram naucz., 32) Gross Zygmunt, b. ławnik, 33) Kalinowski Stanisław, aptekarz, 34) Wroniszewski Stanisław, szewc.

Zastępcy Radnych: 1) Edelstein Nuchem vel Natan buchalt., 2) Nowacki Antoni, naucz. 3) Dawidczyński Michał, urzędn. kasy chorych, 4) Jabłkowski, szewc. 5) Kolański Sylwester, urzędn. państw., 6) Sołoniewicz Bronisław, prac. koop. rob., 7) Zalwert Stefan, ślusarz, 8) Kijewski Aleksander, adwokat, 9) Pawlikowski Eugenjusz, mechanik, 10) Hryniewicz Helena, lekarz, 11) Czyżewski Adam, techn. budowl., 12) Łempicki Juljan-Romuald, Sędzia Okr., 13) Siemiatycki Leon, kupiec, 14) Rein Moryc, kupiec 15) Blumenkranc Józef, kupiec, 16) Stift Paweł grawer, 17) Jankowski Henryk, sekr. w pow.

— NOWE PRZEPISY O ZŁOTYM.

Rada ministrów przedłożyła Prezydentowi Rzeczypospolitej dwa ważne rozporządzenia. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, rozporządzenia te będą podpisane w dniach najbliższych.

Pierwsze z tych rozporządzeń zatytułowane jest „o określeniu wartości przedmiotów majątkowych oraz zaciąganiu i dochodzeniu zobowiązań w złotych“.

Rozporządzenie to ma na celu ostatecznie usankcjonować i ujednostajnić stosowanie złotego obliczeniowego w życiu gospodarczem.

Pod względem faktycznym, sytuacja przedstawiała się jak wiadomo w ten sposób, że począwszy od września 1922 r. „kiedy ogłoszoną została ustawa, że złoty stanowi wartość 1/3100 kg. złota 900 próby, zaczęto posiłkować tę nową jednostkę rachunkową“. Nie łatwo jednakże jednakże poszło utorowanie drogi dla złotego: na przeszkodzie stało niezrozumienie istoty jednostki obliczeniowej ze strony niektórych prawników i sądów, z drugiej zaś strony zamęt w pojęciu złotego, jaki został wprowadzony wskutek nieudolnej redakcji w naszych ustawach.

Ostatnie przyjęte rozporządzenie kładzie kres wszystkim tym sporom. Art.. 1 nowego rozporządzenia przewiduje możliwość stosowania złotego, przy określaniu cen, przy zaciąganiu zobowiązań, przy wystawianiu weksli, przy wpisach, przy wytaczaniu powództw w sądach jednym słowem wszędzie, gdzie tylko trzeba wyrazić jakąś kwotę pieniężną.

Zachodzi obecnie pytanie, według jakiego kursu złoty powinien być obliczany. Dotychczas stosowano zazwyczaj nast. kursy:

1) kurs 6 proc. bonów złotych,
2) kurs kuponu 8 proc. pożyczki złotej..
3) kurs giełdowy franka szwajcarskiego,
4) kurs giełdowy franka złotego,
5) kurs urzędowy franka złotego.

Nowe rozporządzenie zrywa z ta szkodliwą wielowalutowością, i jako obowiązujący przy wszelkich obliczeniach i zapłatach przyjmuje kurs urzędowy franka złotego, obliczenia wzgl. zapłaty.

A więc od chwili wejścia w życie nowego rozporządzenia kurs powyższy będzie obowiązywał przy wszelkich aktach, w wyrokach, umowach etc.

Jako jedyny wyjątek dopuszcza się w umowach kurs giełdowy franka złotego.

By nie było wątpliwości, że już dotychczas przed nowym rozporządzeniem można było zawierać umowy i wytaczać powództwa sądowe w złotych -- rozporządzenie dodaje, wszystkie takie umowy i powództwa, jak również przyjęty w nich sposób przeliczania złotego na marki nie mogą być kwestjonowane z tego powodu, że opiewają na złote.

— ZACHŁANNOŚĆ DOROŻKARZY.

Wiadomem jest, iż dorożkarze kaliscy żądali w czasie śnieżycy po 4 i więcej miljonów marek za kurs do stacji kolejowej. Objaśnić to można nadzwyczajnie złą pogodą i ciężką drogą, lecz dorożkarzom zasmakowały takie sumy i po dzień dzisiejszy pobierają oni bajońskie ceny, uniemożliwiając przejazd do kolei.

Mało tego: — bryczki tak zwane resorki pobierają miljony od 1 osoby za przejazd do kolei. Tak być niepowinno. Policja winna wymagać od dorożkarzy stosowania do wydanej przez Magistrat taksy i winnych nieprzestrzegania jej pociągać do odpowiedzialności sądowej. O ile taksa ta jest już nieaktualną, dorożkarze winni zwrócić się do Magistratu z prośbą o zwiększenie stawek, lecz nie ciągnąć samowolnie paska.

Dla wiadomości umieszczamy taksę dla dorożek jednokonnych w m. Kaliszu od dnia 1-go grudnia 1923 roku.

1. Na kolej lub z kolei z bagaż. ręcznym do 25 kg. w dzień — 400000 mk., ponad 25 kg. —500000 mk.

2. Na kolej lub z kolei z bagaż. ręcznym do 25 kg. w nocy 500000 mk., ponad 25 kg.. 600.000 marek..

3. Kurs po mieście w dzień — 200000 mk. w nocy — 240000. Parokonna dorożka o 100 tysięcy marek drożej.

4. Na kolejkę Turecką o 200000 mk. drożej

Za zamówienie dorożki dolicza się 100 tys.

Uwaga Noc liczy się od 12 w wieczór do 6-ej rano. Dzień liczy się od 6 rano do 12 w wieczór.

—O WYPŁACIE ZASIŁKU OCHOTNIKOM REZERWISTOM.

Rodzicom rezerwistów, którzy ochotniczo zgłosili się do odbycia ćwiczeń wojskowych wzgl. do czynnej służby wojskowej zrównanej z ćwiczeniami i zaliczonej na poczet ćwiczeń wojsk. nie należą się zasiłki na podstawie ustawy z dnia 22.3 23 r. (Dz. Ust. 37 poz. 246) Ustawa ta bowiem głosi, że prawo do zasiłku przysługuje rodzinom osób powołanych na ćwiczenia wojsk. Wyraz zaś „powołany“ władze wojskowe komentują jako pojęcie wezwania pod przymusem.

— PRZEGLĄD ŚWIATOWY.

Nowy numer „Przeglądu Światowego“ już się ukazał i zawiera: Życie polaków za granicą. Olbrzym wydawniczy w Polsce, Religje Narodów, VIII Olimpjada (szczegółowy program Chamonix — Mont-Blanc), Informator Przemysłowo Handlowy, Kącik dla Pań (Mody paryskie) i w. in. Niezwykła na dzisiejsze czasy obfitość ilustracji dopełnia całość numeru (Redakcja i administracja: Warszawa, skrzynka pocztowa 135).

GIEŁDA WARSZAWSKA.	
New-Jork	9,850,000
Londyn	41,500,000
Belgja	400,000
Paryż	432,000
Szwajcarja	1,705,000
8% pożycz. złota	11,500,000
4% poż. prem.	410,000
Bony złote S. II A.	1,500,000
Frank zł. podat. na 23 1	1,890,000
Frank złoty obrachunkowy	1,900,000

Redaktor [illegible] RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.